

مجموعت بدانیم چگونه نماز بخوانیم

نویسنده:

اسماعیل کس نرانی

کس نزاری، اسماعیل
مهم است بدانیم چگونه نماز بخوانیم / نویسنده اسماعیل کسنزانی-
تهران: نشر احسان، ۱۳۹۳.
۱۴۳ ص.

فیپا

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۳۵۶-۹۵۰-۱

موضوع: نماز - نماز - فلسفه، نماز - حضور قلب، نماز - جنبه های قرآنی .
ردیف ملی کنگره: ۱۳۹۳ / ۱۸۶ / ۱۸۶
ردیف ملی دیوبی: ۲۹۷ / ۳۵۲
کتابخانه ملی ایران ۳۰۹۷۳۱۶

مهم است بدانیم چگونه نماز بخوانیم

- ✦ مؤلف: اسماعیل کسنزانی
- ✦ ناشر: نشر احسان
- ✦ چاپ: مهارت
- ✦ تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه
- ✦ نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳
- ✦ قیمت: ۳۵۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۵۶-۹۵۰-۱

توزیع: انتشارات ویرایش و نشر
مجموعه روزنامه، شماره ۲۰۰
تلفن: ۰۲۱-۹۵۴۴۰۰

فهرست

صفحه	عنوان
۹.....	تقریظ استاد بهزاد مولایی
۱۱.....	مقدمه
۱۳.....	نکات ربانی کتاب
۱۵.....	نماز، یک نیاز است
۱۸.....	فضیلت نماز
۲۱.....	چگونه خواندن نماز
۲۳.....	اساس تفسیر ما
۲۸.....	مقدمات نماز
۳۱.....	قیام
۳۳.....	نیت، تلاشی برای ارتباط!
۳۷.....	تکبیرة الاحرام
۴۱.....	دعای افتتاح
۴۷.....	پناه بر خدا!
۵۵.....	بسم الله
۵۸.....	سپاس و ستایش
۶۶.....	مهربان ترین!
۷۰.....	روز جزا
۷۴.....	فقط تو!
۸۰.....	راه راست
۸۶.....	اینان آری، آنان نه!
۹۲.....	آمین
۹۴.....	تعظیم و تسلیم
۹۷.....	رکوع

۱۰۲.....	می‌شنود و می‌پذیرد!
۱۰۷.....	سجده.....
۱۱۰.....	توکل!
۱۱۲.....	از صمیم قلب!
۱۱۵.....	خداوند پاکی و سعادت.....
۱۱۸.....	پیامبر ﷺ.....
۱۲۲.....	سأل بر!.....
۱۲۵.....	صلوات.....
۱۲۷.....	معبود بر حق.....
۱۳۱.....	برگزیده!.....
۱۳۴.....	صلوات.....
۱۳۷.....	سلام.....
۱۴۰.....	نکاتی دیگر.....
۱۴۱.....	شروعی تازه.....
۱۴۳.....	کتاب‌هایی که برای این نوشر مورد مطالعه و استفاده قرار گرفته‌اند:

به نام خداوند جان و خرد

سخن ناشر

خداوند را به پاس که عنایتش ما را توفیق آن داد تا برخی مفاهیم عبادی را در قالب کتابی مناسب به جویندگان هدایت عرضه کنیم؛ که مهم‌ترین و مؤثرترین عامل در زدودن زنگار غفلت و معیشت از دل، که دل را آینه تجلی حق تواند کرد، نماز است. هر چند در باب تفسیر جنبه زوایا و ابعاد نماز کتب و رسائل متعدد نگاشته و عرضه شده است. لکن طرز جویندن شناخت و تشنگان درک صفای عبادت کماکان توضیح مطلوب می‌طلبد. اگر نماز را بستن دین گفته‌اند، بدین راه است که در ادیان توحیدی، نماز مجرب‌ترین روش تألیف روح و مطمئن‌ترین راه ارتباط عبد با معبود است؛ و این روش و منش نه به اجرای برخی اعمال و تکرار برخی گفتار ممکن است، که به حضور قلب ممکن می‌گردد؛ و چنین است که چگونه نماز خواندن «ضرورت می‌یابد، تا نماز در قالب رفتار و گفتار محدود نگردد و با حضور ذهن به صفای دل منجر شود و ارتباط معنوی عبد با معبود را قابل گردد. فرموده مبارک حضرت رسول ﷺ «يَا بَلالُ ارْحُنا بِها» اشاره باین معنی است.

کتاب حاضر در تبیین زوایای باریک معنویت و جنبه‌های عرفانی نماز تألیف گردیده و ناشر امیدوار است که این کتاب در درک اسرار و فهم حقیقت نماز خردمند را یاری رساند.

نشر احسان

تقریظ استاد^۱ بهزاد مولائی

شیطان که رانده شد به جز یک خطا نکرد

خود را بهر سجده‌ی آدم رضا نکرد

شکاکان هزار مرتبه بهتر ز آدم بی نماز

او سجده بر آدم و این بر خدا نکرد!

سیاس و شرع جهت تعظیم و عبودیت ویژه‌ی خداوند متعال است که در اوج اقتدار و بزرگی، نعمت و جبروت، کبریاء و جلال، اجازه‌ی ارتباط با حضرت والایش را به بندگان حریفش صادر نمود و بزرگ‌ترین و مهم‌ترین و مؤثرترین طریق ارتباط با خداوند متعال نماز است و نماز را

و درود و سلام خدا بر روح و جان والا مقام حضرت رسول اکرم ﷺ باد، آن شخصیتی که سوغات معارج و شرفرویش برای امتش نماز بود و نماز!

درود و سلام خداوند بر تمام بندگی که پیرو آن حضرت و مروج دینش بوده و هستند و خداوند در قرآن ایشان را وصف فرموده و مهم‌ترین عمل صالح و ممیز ایشان با سایر بندگان را فقط نماز می‌داند و نماز!

نماز مهم‌ترین پایه و رکن اسلام و مرزی بین کافران و مسلمانان است؛ خداوند حکیم نماز را بر بندگان واجب قرار داده، چرا که حاوی حکم الهی ریادی می‌باشد و به همین دلیل است که وجود آن را در زندگی ضروری دانسته و ترویجش را روزی حداقل هفده بار بر بندگان مقرر فرموده است. به راستی نماز عمیق‌ترین انسان‌ساز و مرگ‌ی و نزدیک‌ترین راه تقرب به خداوند است، به شرطی که مبانی و مبادی ایم باطنی آن را درک نموده و در زندگی به صورت عملی و حقیقی به اجرا در آوری؛ چون به راستی نماز بی خشوع و خضوع، به جسم بدون روح می‌ماند! و هیچ‌گاه در نماز خشوع پیدا نمی‌کنی مگر این که مبانی و مفاهیم آن را به خوبی درک کنی.

۱. «استاد نه مقامی دانشگاهی است و نه درجه‌ای حوزوی؛ از آن جهت استاد را برای ایشان برگزیدم که وی را به حقیقت «استاد» خویش و خود را تا همیشه شاگرد ایشان می‌دانم». مؤلف

به راستی که نماز عروج مؤمن به پیشگاه ذاتی است که نبی مکرم اسلام را به حضور طلبید و هدیه‌ی این سفر پربرکت را تکرار و تجربه کردن معراج برای تمام بندگان و امت آن حضرت قرار داد و به حقیقت هر کس در نماز عروج نکند و معراج را تجربه ننماید از نماز بهره‌ی وافیه نبرده و الزام تحقق آثار نماز در زندگی آن مؤمن رخ نخواهد داد و این نماز عروج‌دار است که به حقیقت انسان‌ساز است و خالی کردن نماز به سبب‌های گوناگون از خشوع و خضوع که وسیله‌ی معراج است، سبب شده نماز امری تکراری و ارتباطی بی‌اثر یا کم‌اثر تبدیل گردد و انسان هیچ‌گاه نتواند بدن مهم و الای ایمان و احسان و ... نایل گردد.

کتاب حاضر کتابی است قابل استفاده برای تمام اقشار به ویژه جوانان مسلمان و داعیان برحق در این کتاب نویسنده‌ی محترم سعی بر آن داشته است که با زبانی ساده و در عین حال دقیق به خوانندگان کمک نماید تا در تقرب به خداوند متعال، مسیر را سریع‌تر ببینند چنانچه تحقق زندگی بدون خدا جز آشفته‌گی و بی‌هدفی در زندگی هیچ ارمغان دیگری ندارد و به همین دلیل است که اسلام تأکید فراوانی بر نماز خواندن کرده است. نماز با فضایل آن جای دیگری دارد و بنده به همین اندک بسنده می‌نمایم و از اطلاع اسلام می‌پرهیزم و توفیق روزافزون برادر ارجمند و دلسوز و مهربانم اسماعیل کسب‌خزانی را از خداوند متعال خواهانم و از حضرت والایش عاجزانه طلب دارم که این مهم را مفید و مؤثر واقع گرداند تا گامی باشد برای بازسازی معنوی جامعه و عروج مؤمنان و رسیدن به مقام حضور؛ امید است در این راستا عزیزان دیگر نیز تجارب علمی و عملی خود را هم‌چون عزیز نامبرده به رشته‌ی تحریر درآورند تا همگی همکار و همیار هم‌دوره‌ی باشیم جهت ارتقای معنویات و پاک‌سازی جامعه از سلبیات دنیوی و نفسانی.

والسلام علی من التبع الحق و الهدی

بهزاد مولائی

سقر- ۹۱/۰۶/۰۲

مقدمه

سپاس و ستایش بی‌کران خداوندی که ما را آفرید و عقل و حکمت و درایت بخشید و تاج بندگی و انجام عبادت بر سرمان نهاد؛ خداوندی که هر لحظه و هر جایی در کنار ماست و راه ارتباط با خود را برای ما مشخص و آسان نمود، تا با این رابط روح و روانمان رشد نموده و آرامش در درونمان جای گیرد.

از کودکی بادم می‌آید همیشه از زبان ناصحان و ناطقان و منبریان شنیده‌ام که نماز باید با خضوع و با خشوع و با خضوع برپای داشته شود، اما چه بسیار کم دیدم کسانی که چنگی ایجاد آن را به هنگام نماز یاد دهند و چه رنجی می‌کشیدم هر بار که نماز می‌خواندم و اثری از خشوع و خضوع نمی‌یافتم و هنوز شوق گناه در سرم بود و سویی نماز می‌فایم به قلبم نمی‌رسیدند و فقط کلماتش بر زبانم می‌چرخند!! ابلیس ملعون از این مسئله نهایت استفاده را برده و بارها و بارها تیشه به ریشه‌ی انگیزه‌ی عبادت بادم زده و نسبت به خود و انجام دادن عبادت‌های بی‌تأثیر، بدبین نموده و سعی در آن داشته که از انجام ظاهر عبادات نیز منصرفم گرداند، چه اگر یاری پروردگار و هدایت الهی نبود...؟!

پروردگارم را خالصانه شاکرم که این توان را به من داد تا در حدی توانم در زمینه‌ای بر صحنه بنگارم که آرزوی دیرینه‌ام بوده و عاجزان و ناتوانان را بواسطه‌ی این که این را از من بپذیرد و آن را به وسیله‌ای برای برپای داشتن نماز عمل و با حضور - ابتدا در خودم و سپس در خوانندگان گرامی - قرار دهد.

در این کتاب با زبانی ساده و به دور از پیچیدگی و با راه‌کارهایی عملی یک رکعت نماز تفسیر و تشریح شده و بیان گردیده است که چگونه نمازی برپای داریم که هم به طور کامل آن را ادا نموده و هم نهایت تأثیر و حضور خدا را از آن چشیده باشیم! نیک می‌دانم که این نگاشته نهایت مفهوم را نرسانده و به طور کامل حق مطلب را ادا نکرده است، چه بضاعت علمی و ایمانی ما در همین حدی

است! اما امید آن دارم که این گام کوچک بتواند نقش مفیدی در شروع پیمودن راه رسیدن به نمازی کامل را داشته باشد و از ما بهتران و داناتران و با تجربگان راه رسیدن به خداوند را بر آن دارد که در این زمینه قلم به دست گرفته و حق کامل این موضوع مهم را ادا نمایند. در پایان بر خود لازم می‌دانم از مسئولان کتابخانه‌ی عمومی مساجد واقع در مسجد کانی‌گرمک شهرستان سقز تشکر نمایم که مرئوسان کتاب‌هایشان را برای استفاده در اختیار عینده قرار دادند. از خیر و برادران و خواهرانی که در نهایت مهر و مهارت، زحمت حروف چینی، ویرایش، صفحه‌آرایی و طراحی این کتاب را تحمل نمودند، صمیمانه متشکرم؛ همچنین برادران و خواهرانی که قبل از چاپ کتاب مطالعه‌ی آن را قبول نموده و با پیش‌دهی و انتقادهای به جا و مفیدشان، نقش مهمی در بهتر شدن کتاب داشتند، بابت پاسگزارم و برای همه‌ی این عزیزان از خداوند متعال طلب هدایت و عاقبت بخیر دارم.

در پایان هم چون حضرت علی (ع) می‌فرمود: «مَنْ تَأْتَى جَا كَيْفَ يَكُونُ مِنْ جَزْءِ إِصْلَاحٍ، نَمَى خَوَاهُمْ وَ تَوْفِيقٌ وَ مَوْفِيقٌ لِمَنْ جَزَا (یاری و پشتیبانی) خدا نیست. تنها بر او توکل می‌کنم و فقط به سوی او می‌گردم».

بیجار ۹۱/۵/۱

Kasnazani 252 @ Gmail.com
esmaeilkasnani@yahoo.com

نکاتی درباره‌ی کتاب

برای روشن شدن بیشتر مطالب کتاب و استفاده‌ی بهتر و آسان‌تر از آن، لازم دانستم توضیحی درباره‌ی شیوه‌ی نگارش و خط سیر مطالب آن بنویسم تا خوانندگان محترم به راحتی آن را دریابند و بهتر بتوانند از آن بهره گیرند.

۱. این اثر تفسیر نماز سه مطلب کوتاه و مختصر در مورد ضرورت و فضیلت نماز و چگونگی خواندن آن، بیان گردیده است تا خواننده اهمیت موضوع را بهتر درک نماید؛ هم‌چنین ذهن وی برای ورود به بحث اصلی آماده شده و نسبت به مطالب مهم فهم آن برانگیخته شود.

۲. چون نماز به زبان عربی بوده و اکثریت ما نیز به این زبان آشنایی نداریم، ابتدا معانی ساده‌ی کلمات و اصطلاحات نماز را بیان نموده و سپس با استفاده از همان معانی ساده، نکات ظریف و عمیق عبارات نماز را - در حد توان خویش - تشریح نموده‌ایم، تا با جان درآمیند و آن را به غوغا ببرد!

۳. چون نماز عبادتی روزانه بوده و در طول روز، پنج مرتبه برپای داشتن آن واجب بر دوش ماست، پس سعی کرده‌ایم که به گونه‌ای تفسیر کنیم که زندگی ما در آن جریان داشته باشد و آن را هدایت بخشد؛ به عبارتی دیگر این کتاب «جریان داشتن نماز در زندگی» و «جریان یافتن زندگی در نماز» را به ما آموزش می‌دهد!

۴. به دلیل گستردگی معانی و مفاهیم کلمات و جملات نماز در هر سمت، مثال‌ها و مصداق‌هایی عملی از زندگی روزمره را ذکر کرده‌ایم، تا به راحتی وضعیت‌ها و شرایط مختلف زندگی را در یک رکعت بگنجانیم!

۵. برای ایجاد خشوع و خضوع و حضور قلب در نماز، سعی شده است علاوه بر مباحث علمی و تئوری، راه‌کارها و شیوه‌های عملی نیز در کتاب گنجانده شود تا نمازگزار فعالانه به نماز بایستد و به گفتن و تکرار کلمات عادت نکند و مفهوم آن را در وجود خویش بپروراند.

۶. اختصار مطالب و عدم بیان جملات اضافی و تکراری را مدّ نظر قرار داده و هم چنین برای ساده بودن فهم مطالب کتاب از سوی هر قشر و سطح سواد و معلوماتی، خود را در آسان نمودن جملات و پرهیز از به کار بردن کلمات و عبارات سنگین مجاب نموده ایم؛ (چرا که دیده ایم برخی نویسندگان به جای آن که به بالا بردن سطح فهم و معلومات خوانندگان توجه کنند، گویی در فکر این هستند که ثابت کنند، بسیار می فهمند و قلم برآ و کارایی دارند!! و چقدر کار اینان در نظرم همانند کسانی است که ادعای دعوت و تبلیغ دارند، اما اندکی از وضعیت جوانان و جامعه ی خویش خبر نداشته و در گمراهی و گمراهی شان فقط می نویسند و جالب این است که در این توهم به سر می برند که بخش عظیمی از دعوت اسلامی بر دوش ایشان قرار داشته و قلم ایشان همانند شمشیر مجاهدان و زبان مبلغانی است که در درون جامعه (نه در گوشه ی اتاق!!) مشغول پیش بردن و تبلیغ دین پروردگارند!). از شرح مسائلی که در این کتاب مطرح می شود، نیز خودداری نموده ایم، زیرا در این باره کتاب های فراوانی نگاشته شده و نیازی به بیان دوباره ی آنها نیست و ما نیز نمی خواهیم مانند برخی نویسندگان صرفاً به خاطر بالا بردن حجم کتاب خود به مطالبی روی بیاوریم که در کتاب های دیگر به فراوانی یافت می شود!

۷. نکته ی متفاوت دیگری که در این کتاب لحاظ شده و از نظر بنده نیز اهمیت فراوانی دارد، شیوه ی صفحه آرایی و طراحی متن کتاب می باشد؛ در این مورد نیز سعی شده است مطالب مهم به صورتی به دسترس تر و متفاوت از متن کتاب نمایش داده شود، تا بیشتر به چشم خواننده و بیشتر در ذهن وی نقش بندد! با این شیوه ی طراحی، فضاهای خالی در هر صفحه به وجود آمده که خواننده می تواند از آنها برای نوشتن احساسات و تصمیمات خود در هنگام نماز استفاده کند.

۸. ساده بودن جملات و کلمات و روان بودن متن کتاب، نباید به سبب سادگی آنرا از اندیشیدن در آنها دور کند، به همین دلیل برای فهم بهتر مطالب کتاب لازم است - البته از نظر بنده - سه بار این کتاب مطالعه شود که فاصله ی مطالعه ی اول با مطالعه ی دوم، یک هفته و فاصله ی دومین و سومین مطالعه نیز یک ماه باشد.